

Економічні механізми і нормативно-правові механізми стійкого розвитку туризму

1. На даний час головною проблемою стійкого розвитку туризму є брак інструментів реалізації принципів стійкості на практиці. Необхідне ретельно сплановане управління організацією туристичної діяльності, спрямоване на позитивні результати, для досягнення яких важливо вивчення та осмислення зарубіжного досвіду в цій сфері.

Розглядаючи методи державного регулювання стійкого розвитку у зарубіжних країнах, можливо виділити наступні:

Примусові, до яких відносяться: екологічні мита і збори; санкції і заборони; екологічні платежі і штрафи; екологічна сертифікація; екологічний аудит.

Заохочувальні, які включають два напрямки - економічний та соціально-психологічний. Економічний передбачає: пряме бюджетне фінансування (з використанням механізму конкурсів, тендерів для отримання бюджетних коштів; пільгове оподаткування; субсидії, дотації, гранти; відповідна кредитна політика). Соціально-психологічні: правова та інформаційна підтримка підприємств; нагородження спеціальними знаками; маркетингове сприяння (безкоштовна реклама).

2. Створення механізмів, при яких частина фінансових надходжень від екотуризму спрямовувалася б на потреби місцевих поселень.

3. Більшість охороняємих природних територій недооцінюють необхідність участі місцевого населення у розвитку екотуризму, а це могло б стати позитивною можливістю змінити ставлення до цієї природної території, залучити співпраці, отримати підтримку.

4. Для розвитку екологічного туризму важливе значення має також і внутрішній туризм, який на даний час розвинений не в достатній мірі. Причиною цього може бути те, що у засобах масової інформації активно

проводиться реклама виїзного туризму і майже відсутня реклама внутрішнього туризму, за винятком загальновідомих зон туризму та рекреації, таких, як Карпати і морське узбережжя.

Таким чином, розвиток туристичної галузі в цілому та його виду - екологічного туризму – мають в Україні великі перспективи, що обумовлено наявністю відповідного природно-ресурсного потенціалу та багатими національними і культурними традиціями, за умови сприяння на державному рівні шляхом створення відповідного законодавчого забезпечення, формування державної політики, спрямованої на підтримку зазначених напрямків на усіх рівнях та практичною реалізацією дій, необхідних для їх розвитку, у т.ч. враховуючи організаційну та інвестиційну підтримку.

Нормативно-правові механізми. Необхідно розробити на державному рівні чітко встановлені правила діяльності суб'єктів туристичної сфери: туроператорів та турагентів, які продають туристичні послуги споживачу. Вказані правила повинні забезпечувати, насамперед, захист інтересів споживача, гарантуючи отримання ним у повному обсязі оплачених туристичних послуг.

Тут доречно використати зарубіжний досвід, зокрема, Чехії, згідно нормативно-правових актів якої необхідною умовою для можливості здійснення туристичної діяльності турагенством, шляхом отримання відповідної ліцензії, є наявність чинного страхового забезпечення чи банківської гарантії з відповідною сплатою страхових або гарантійних внесків турагенством. Обов'язкове страхування на випадок банкрутства турагенства забезпечує його клієнтам - споживачам туристичних послуг гарантоване державою право на отримання компенсації у випадках, коли агентство винне в ненаданні повного обсягу туристичних послуг. Для реалізації вказаного механізму зазначений страховий договір може бути укладений турагенством лише з певними страховими компаніями, які уповноважені державним органом, що здійснює ліцензування туристичної діяльності на виконання такого виду страхування.